

**Strategia działań
wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych
Szkoły Podstawowej nr 13
wobec dzieci i młodzieży zagrożonej
uzależnieniem**

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1654).
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 783 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r., poz. 1782).
5. Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań Policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
6. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zmianami).
7. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2016 r., poz. 59, 949).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U z 2015r., poz. 1249).
9. Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356)

Strategia jest realizowana przez wszystkich pracowników Szkoły Podstawowej nr 13, działania koordynuje zespół pomocy pedagogiczno - psychologicznej, a nadzoruje dyrektor. Niniejsza strategia stanowi załącznik do Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

1. Systematyczne prowadzenie w środowisku szkoły edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli.

Edukacja prozdrowotna, promocja zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia prowadzona jest w szkole systematycznie poprzez realizację:

- Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- planów pracy wychowawców oraz zespołów wychowawców poszczególnych poziomów klas,
- obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
- projektów profilaktycznych i edukacyjnych,
- współpracę z Policją, stowarzyszeniami, pełnomocnikiem ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, UZ,
- WDN

2. Działalność informacyjna.

Wielopłaszczyznowa działalność informacyjna adresowana do uczniów, rodziców, pracowników szkoły prowadzona jest m.in. poprzez:

uczniowie

- szkolne kampanie profilaktyczne, happeningi, konkursy, akcje propagandowe,
- warsztaty (m.in. LOPIT),
- „gadające ściany”,
- szkolne teatralne przedstawienia profilaktyczne,
- audycje radiowe,
- koncerty,
- uczniowskie filmy, etudy filmowe, opowiadania,
- spotkania z Policją, przedstawicielami różnych organizacji i stowarzyszeń, prowadzących działalność profilaktyczną w zakresie uzależnień od alkoholu, narkotyków i in., osobami, które wyszły z uzależnienia (alkoholik, narkoman),
- upowszechnianie ulotek,
- edukację prawną,
- filmy profilaktyczne,
- zajęcia profilaktyczne,
- zapoznanie uczniów z zasadami obowiązującymi w szkole,

nauczyciele

- szkolenia w ramach WDN i szkoleń zewnętrznych,
- umieszczenie odpowiednich procedur, Strategii na stronie internetowej szkoły w zakładce dla nauczycieli,
- konspekty lekcji (godzin wychowawczych),
- lekcje otwarte,

rodzice

- ogólnoszkolne szkolenia adresowane do rodziców poszczególnych klas,
- zespoły wychowawcze,
- interwencje psychologa, pedagoga, specjalistów,
- ulotki, komunikaty i audycje radiowe (radiowęzeł),
- przedstawienia profilaktyczne,

Działalność informacyjna obejmuje upowszechnianie wśród młodzieży, rodziców i nauczycieli wiedzy na temat szkodliwości środków lub substancji, których używanie łączy się zagrożeniem bezpieczeństwa życia i zdrowia oraz może prowadzić do uzależnień, dostępnych form pomocy młodzieży zagrożonej uzależnieniem, możliwości rozwiązywania problemów powodujących powstawanie uzależnień, skutków prawnych związanych z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

3. Zadania pracowników szkoły w zakresie pomocy młodzieży zagrożonej uzależnieniem.

1) Dyrektor szkoły:

- realizuje zadania wynikające ze Statutu Szkoły,
- nadzoruje realizację strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych,
- podejmuje stosowne decyzje tak, aby każda interwencja była przeprowadzona z zachowaniem praw uczniów, jak i ich rodziców.

2) Nauczyciele i wychowawcy klas:

- realizują działania profilaktyczne i interwencyjne określone w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym oraz w planach pracy wychowawców klas,
- systematycznie prowadzą edukację prozdrowotną, promocję zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród uczniów na godzinach do dyspozycji wychowawcy, na zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań,
- realizują zagadnienia dotyczące zapobiegania narkomanii i innych uzależnień w ramach przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają te zagadnienia,
- uczestniczą w kursach, szkoleniach i konferencjach z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży oraz sposobów podejmowania wczesnej interwencji w sytuacjach zagrożenia uzależnieniem,
- wykorzystują w praktyce zdobytą wiedzę,
- we współpracy z pedagogiem, psychologiem organizują szkolenia dla rodziców o charakterze profilaktycznym, zapraszają specjalistów z zakresu tej tematyki,
- wychowawcy klas dokonują diagnozy sytuacji wychowawczej, przejawów zachowań ryzykownych uczniów swojej klasy oraz sytuacji życiowej rodzin dysfunkcyjnych,
- uczestniczą w zespołach wychowawczych zarówno poszczególnych uczniów jak i klas.

3) Pedagogzy, psycholog:

- realizują zadania ujęte w SPWP, planach pracy,
- nadzorują pracę odpowiednich poziomów klas, przynajmniej raz w tygodniu uczestniczą w spotkaniach z wicedyrektorem ds. wychowawczych, podczas których wspólnie omawiają i analizują sytuację wychowawczą i opiekuńczą w szkole (w tym ustalają strategię działań wobec poszczególnych uczniów i ich rodziców, zagrożonych uzależnieniem),
- organizują odpowiednie szkolenia w ramach WDN oraz dla rodziców,
- ściśle współpracują z instytucjami zewnętrznymi (m.in. Policja, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, LOPiT, różnego rodzaju stowarzyszeniami)

4) Pielęgniarka szkolna podczas pobytu na terenie szkoły:

- udziela pierwszej pomocy przedmedycznej na terenie szkoły uczniowi, który wymaga takiej interwencji,
- wzywa pogotowie ratunkowe, jeśli wymaga tego stan zdrowia ucznia,
- współpracuje z pedagogiem i psychologiem w sytuacjach kryzysowych, wymagających udzielenia uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub gdy podejrzewa, że uczeń ma problemy zdrowotne spowodowane zaniedbywaniem stanu zdrowia lub złym odżywianiem,
- informuje dyrekcję szkoły o powstałych zagrożeniach i sytuacjach interwencyjnych.

5) Inni pracownicy szkoły (administracja i obsługa i in.)

- interweniują w sytuacjach zagrożenia,
- natychmiast informują dyrekcję o zaistniałej sytuacji.

Wszyscy postępują zgodnie z procedurami postępowania w sytuacjach zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi.

4. Procedury postępowania w sytuacjach zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi.

Lp.	Sytuacja kryzysowa	Działania interwencyjne pracowników szkoły
1.	<p>Nauczyciel uzyskał informację, iż uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia lub przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy lub dyrektorowi ☐ wychowawca informuje o fakcie dyrektora szkoły ☐ wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) i przekazuje im uzyskaną informację, przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności; w przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem ☐ w toku interwencji profilaktycznej wychowawca może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym ☐ jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny i Nieletnich lub Policję (specjalistę ds. nieletnich) ☐ podobnie, w sytuacji gdy szkoła wykorzystala dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia Sąd Rodzinny i Nieletnich lub Policję; dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji
2.	<p>Nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy ☐ nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względu na jego bezpieczeństwo nie pozostawia go samego, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego zdrowie i życie ☐ nauczyciel wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pierwszej pomocy medycznej ☐ wychowawca zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów), których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły ☐ jeżeli rodzice (prawni opiekunowie) odmówią odebrania dziecka ze szkoły, o pozostaniu ucznia w szkole lub przewiezieniu go do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszowi Policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły ☐ dyrektor szkoły powiadamia najbliższą jednostkę Policji, gdy rodzice (prawni opiekunowie) ucznia będącego pod wpływem alkoholu lub środków odurzających odmawiają przyścia do szkoły, a on jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób

		<ul style="list-style-type: none"> ☐ w przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości Policja ma prawo przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień lub do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin), o fakcie umieszczenia ucznia zawiadamia się rodziców (prawnych opiekunów) oraz Sąd Rodzinny i Nieletnich ☐ jeżeli powtarzają się przypadki, że uczeń pod wpływem alkoholu lub środków odurzających znajduje się na terenie szkoły, dyrektor ma obowiązek powiadomienia o tym fakcie Policji (specjalisty ds. nieletnich)
3.	Nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą narkotyki	<ul style="list-style-type: none"> ☐ nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji, próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy ☐ nauczyciel powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły ☐ dyrektor szkoły wzywa Policję ☐ po przyjeździe Policji dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące zdarzenia
4.	Nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki	<ul style="list-style-type: none"> ☐ nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, psycholog, dyrektor) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją ☐ nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani torby ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji ☐ nauczyciel o swoich spostrzeżeniach powiadamia niezwłocznie dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa ☐ w przypadku, gdy uczeń – pomimo wezwania – odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości torby, dyrektor szkoły wzywa Policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy ☐ jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel lub dyrektor po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją dyrektorowi a dyrektor do jednostki Policji ☐ wcześniej próbuje sam ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył tę substancję ☐ nauczyciel dokumentuje całe zdarzenie, sporządzając dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami
5.	Nauczyciel stwierdził, że uczeń popełnił czyn karalny lub przestępstwo	<ul style="list-style-type: none"> ☐ nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły ☐ ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia ☐ przekazuje sprawcę dyrektorowi szkoły (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia-sprawcy ☐ niezwłocznie powiadamia Policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest znana ☐ zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je Policji
6.	Nauczyciel stwierdził, że uczeń stał się ofiara	<ul style="list-style-type: none"> ☐ nauczyciel udziela pierwszej pomocy przedmedycznej lub zapewnia jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza, w przypadku, gdy ofiara doznała

	czynu karalnego lub przestępstwa	obrażeń ☐ niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły ☐ powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia ☐ dyrektor wzywa Policję, w przypadku kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa ☐ ustala okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia
7.	Nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję lub przedmioty, które ocenia jako niebezpieczne (np. broń, materiały wybuchowe, nieznaną substancję)	☐ nauczyciel zapewnia bezpieczeństwo osobom przebywającym na terenie szkoły ☐ nakłonienie ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu, (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma taki obowiązek, w przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego; w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły, która zawiadamia policję) ☐ nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły ☐ nauczyciel uniemożliwia dostęp osobom postronnym do tych rzeczy ☐ dyrektor szkoły natychmiast wzywa Policję.

5. Współpraca z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i zapobiegawczych, prozdrowotnych oraz interwencyjnych.

Szkoła ściśle współpracuje z rodzicami w ramach różnorodnych działań wychowawczych, zapobiegawczych, prozdrowotnych oraz interwencyjnych w związku z uzależnieniami oraz innymi sytuacjami zagrożenia. Prowadzone działania dotyczą przede wszystkim profilaktyki pierwszorzędowej oraz elementów profilaktyki drugorzędowej.

- Wspólnie uchwalany jest Program Profilaktyczno-Wychowawczy.
- Dyrektor, wychowawcy klas oraz nauczyciele systematycznie przekazują rodzicom informację nt. sytuacji opiekuńczo-wychowawczej podczas zebrań z rodzicami oraz posiedzeń Rady Rodziców.
- Rodzice uczestniczą w ewaluacji pracy szkoły (w tym programu wychowawczo - profilaktycznego)
- Rodzice wraz z wychowawcami klas ustalają plan pracy wychowawczej.
- Szkoła rozpoznaje oczekiwania i potrzeby rodziców uczniów klas I (w tym tematyki godzin wychowawczych), poprzez ankietę „na wejście”.
- Wspólnie organizowane są festyny, akcje promujące alternatywne formy spędzania czasu wolnego i inne imprezy o charakterze profilaktycznym.
- Rada Rodziców, na wniosek wychowawcy, rodzica, dyrektora, udziela wsparcia finansowego (lub innego) uczniowi wymagającemu takiej pomocy.
- Organizowana jest pedagogizacja rodziców (spotkania z prawnikiem, lekarzem, policjantem, pracownikiem sądu, pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznej, pedagogiem, psychologiem i in.).
- Odbywają się spotkania indywidualne i grupowe z rodzicami, prowadzone przez pedagogów i psychologa, konsultacje indywidualne z nauczycielem, wychowawcą.
- Wymiana informacji następuje poprzez: kontakt bezpośredni (zebrania z rodzicami, zespoły wychowawcze, rozmowy telefoniczne), dziennik elektroniczny Vulcan, stronę internetową szkoły, w tym zakładkę dla rodzica.

Współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi wychowanków przyjmuje następujące formy:

- wymiany informacji dotyczących postaw wychowanków w odniesieniu do uzależnień,
- wspólne rozwiązywanie indywidualnych problemów, proponowanie rozwiązań, poradnictwo,
- przekazywanie informacji dotyczących skutków prawnych związanych z naruszeniem prawa przez nieletnich
- pedagogizację,
- rozpowszechnianie informacji poprzez ulotki, „gadające ściany”, poradniki i materiały edukacyjne,
- angażowanie rodziców do współpracy w zakresie organizowania imprez szkolnych.

6. Aktywny udział dzieci i młodzieży w zajęciach profilaktycznych oraz w zajęciach umożliwiających, alternatywne wobec zachowań ryzykownych, zaspokajanie potrzeb psychicznych i społecznych

1. Szkoła oferuje szeroki wachlarz zajęć pozalekcyjnych i kół zainteresowań:

- przedmiotowych
- sportowych (wspinaczka, siatkówka, szachy, lekkoatletyka, piłka nożna, koszykówka, cheerleaders i in.)
- artystycznych (koło teatralne, zespół wokalny, zespoły taneczne, koło plastyczne i in.),
- Samorząd,

- Klub Europejski „Brukselka”,
  - Klub Małego Księcia.
2. Organizowane są alternatywne imprezy zarówno o zasięgu szkolnym (rozgrywki sportowe – piłka nożna, siatkówka, unihokej, warsztaty, kiermasze, happeningi, wycieczki, wyjścia do teatru, filharmonii, radia, telewizji, biblioteki, Tydzień na wesoło, Kolorowe Dni Szkoły, Mam Talent, Góra Grosza i in.) jak i poza szkolnym (festiwale, koncerty, debaty, wystawy, Dzieci-Dzieciom, kampanie, Noc Mikołajkowa, Dni Otwartych Drzwi i in.)
  3. Systematycznie rozwijana jest współpraca z Uniwersytetem Zielonogórskim, Stowarzyszeniem Możesz Inaczej, Stowarzyszeniem Baba, świetlicami terapeutycznymi, Caritas, WiMBP, Teatrem Lubuskim, BWA, Muzeum Lubuskim, policją i sądem.
  4. Na bieżąco monitorowane jest zapotrzebowanie uczniów na zajęcia rozwijające ich pasje i zainteresowanie (Festiwal Kół Zainteresowań – wrzesień, „ankieta absolwenta”, ankieta nt. poczucia bezpieczeństwa i in.)
  5. Uczniowie biorą udział w cyklu konkursów szkolnych i pozaszkolnych (plan pracy szkoły).
  6. Udział klas w przedsięwzięciach szkolnych jest monitorowany.
  7. Za przygotowanie i realizację wszystkich przedsięwzięć odpowiedzialni są nauczyciele (we współpracy z rodzicami, pedagogami, psychologiem) według planu pracy szkoły.

7. Dostosowanie treści i form zajęć profilaktycznych do zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży oraz stopnia zagrożenia

Wybór przekazywanych wychowankom treści oraz stosowanych form pracy odbywa się zgodnie z ich wiekiem, możliwościami intelektualnymi oraz percepcyjnymi. Podejmowane działania uwzględniają coroczną diagnozę czynników ryzyka, przeprowadzaną wśród uczniów, rodziców i nauczycieli, potrzeby danej grupy związane ze stopniem zagrożenia uzależnieniem oraz występującymi aktualnie zachowaniami ryzykownymi. Pod uwagę są brane między innymi następujące zagrożenia:

- wynikające z wagarowania,
- związane z uzależnieniami,
- wynikające z uczestnictwa w ruchu drogowym (w drodze do i ze szkoły),
- związane ze zjawiskiem przemocy i agresji (w szkole i poza nią),
- związane z niehigienicznym stylem życia (zaburzenia odżywiania, brak śniadań, siedzenie przed komputerem itp.),
- związane z niebezpieczeństwami występujące w Internecie
- brak zainteresowania dzieckiem przez prawnych opiekunów, rodziców.

Zachowania ryzykowne oraz stopień zagrożenia rozpoznawane są m. in. poprzez:

- wywiad (w tym z pedagogiem z poprzedniej szkoły, pielęgniarką)
- badania ankietowe,
- obserwacje,
- monitorowanie frekwencji, upomnień, nagan, pochwał,
- monitorowanie uczniów ulegających nałogom (palacze),
- informacje uzyskane od rodziców, nauczycieli, wszystkich pracowników szkoły, kuratorów sądowych, policji, sądu,
- semestralną analizę uczniów zagrożonych niepromowaniem,

Strategia związana z działaniem w przypadku danego ucznia czy całej klasy jest ustalana przez wychowawcę i pedagoga zajmującego się danym zespołem klasowym lub na cotygodniowym spotkaniu wicedyrektora ds. wychowawczych z pedagogami i psychologiem. W spotkaniach tych może uczestniczyć wychowawca danej klasy.

8. Edukacja rówieśnicza

W działania profilaktyczne zaangażowani są przede wszystkim uczniowie. Prowadzą również edukację rówieśniczą poprzez m.in.:

- organizację akcji informacyjnych (np. Marchewka zamiast papierosa, Dzień Życzliwości i in.)
- prowadzenie poprzez radiowęzeł audycji radiowych,
- przedstawieniach profilaktycznych,
- nagrywanie i umieszczanie na stronie internetowej szkoły filmów profilaktycznych,
- organizowanie akcji charytatywnych,
- propagowanie wolontariatu,
- przygotowywanie tematycznych gazetek (w klasach, na korytarzach, w tym Gadających ścian),
- przeprowadzenie ankiet,
- pomoc koleżeńską,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- udział w programach Słoneczniej, Zachowaj Trzeźwy Umysł,
- organizację i udział w debatach.

Propagowanie idei edukacji rówieśniczej jako skutecznej drogi rozwiązywania konfliktów i problemów życiowych.

9. Sposoby współdziałania pracowników szkoły ze Służbą Zdrowia i Policją w sytuacjach wymagających interwencji;

Szkoła skutecznie i systematycznie współpracuje z Policją:

- spotkania pedagogów, dyrektora z policjantami z wydziału do spraw nieletnich,
- informowanie policji o zdarzeniach występujących na terenie szkoły, mających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia uczniów oraz przejawach demoralizacji,
- współpraca w rozwiązywaniu trudnych sytuacji mających miejsce w szkole i poza nią,
- organizowanie spotkań z zakresu profilaktyki dla uczniów i rodziców z udziałem funkcjonariuszy policji,
- zgodnie z procedurami i metodami postępowania współpraca szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją, a w szczególności narkomanią, alkoholizmem i prostytutką,

Współpraca ze Służbą Zdrowia:

- pielęgniarka szkolna udziela pomocy w przypadkach nagłych zachorowań, zatruciu, złego samopoczucia, urazów,
- podejmuje działania o charakterze profilaktycznym i informacyjnym, dotyczące zagrożeń uzależnieniami,
- informuje o zachowaniach ryzykownych,
- prowadzi zajęcia dotyczące wczesnego wykrywania raka piersi – nauka samobadania piersi,
- rozwiązuje problemy szkolne, społeczne i zdrowotne z pedagogiem i psychologiem szkolnym,
- w przypadku nieobecności na terenie szkoły pielęgniarki, w razie konieczności dyrektor lub nauczyciel wzywa Pogotowie Ratunkowe.

10. Współpraca z różnymi instytucjami, w szczególności organizacjami pozarządowymi, wspierającymi działalność szkół i placówek w zakresie rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży

Szkoła współpracuje z.:

- Sądem Rejonowym w Zielonej Górze (kuratorzy zawodowi i kuratorzy społeczni, udział w posiedzeniach sądu, edukacja prawna),
- Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- LOPiT,
- Stowarzyszeniem Baba,
- Stowarzyszeniem Możesz Inaczej,
- Bezpiecznym Miastem,
- Pełnomocnikiem ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Świetlicami terapeutycznymi,
- Caritas,
- TPD

11. Wspieranie uczniów zagrożonych uzależnieniem i demoralizacją, rozwijanie ich poczucia własnej wartości oraz motywowanie do podejmowania różnych form aktywności, w tym aktywności pozaszkolnej, zaspokajających ich potrzeby psychiczne i społeczne, rozwijających zainteresowania i umiejętności psychospołeczne.

W ramach opieki psychologiczno – pedagogicznej uczniowie mają możliwość korzystania z pomocy nauczycieli, wychowawcy, pedagoga i psychologa szkolnego w celu rozwiązywania osobistych i rodzinnych problemów. Organizacja pracy szkoły zapewnia uczniom możliwość zaspokajania potrzeb psychicznych, społecznych a także rozwój umiejętności i zainteresowań. Wobec tych osób, u których zespół zjawisk psychicznych i oddziaływań środowiskowych stwarza wysokie prawdopodobieństwo powstania zależności od środków uzależniających oraz wobec uczniów, o których wiemy, że sporadycznie używają środków uzależniających, zagrożonych niedostosowaniem społecznym realizowane są następujące zadania z zakresu profilaktyki:

- diagnoza psychologiczna i pedagogiczna problemu, w tym diagnoza sytuacji rodzinnej i szkolnej ucznia oraz jej monitorowanie
- indywidualne rozmowy z uczniami, opieka specjalistów szkolnych, organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- umożliwienie uczniom wszechstronnego rozwoju podczas zajęć lekcyjnych oraz godziny z wychowawcą, których tematyka dostosowana jest do potrzeb uczniów,
- spotkania i zajęcia o charakterze profilaktycznym i opiekuńczo - wychowawczym, budowanie poczucia własnej wartości poprzez wsparcie indywidualne uczniów i rozwijanie umiejętności psychospołecznych poprzez udział w organizowanych zajęciach socjoterapeutycznych,
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych zapewniających uczniom możliwość rozwoju zainteresowań i aktywnego spędzania wolnego czasu, w tym związanych z realizacją pomocy psychologiczno – pedagogicznej, również akcje profilaktyczne, konkursy, koła zainteresowań czy zajęcia sportowe,
- organizacja zajęć warsztatowych prowadzonych przez specjalistów szkolnych oraz specjalistów z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
- osobiste wsparcie, w tym motywowanie do podejmowania form aktywności alternatywnych do wszelkiego rodzaju zachowań, mających związek z uzależnieniami lub demoralizacją,
- zespoły wychowawcze,
- współpraca z rodzicami (opiekunami) w zakresie wymiany informacji, poradnictwo i konsultacje, podejmowanie działań wychowawczych oraz udzielanie wsparcia rodzicom,
- przekazywanie informacji dotyczących dostępnych form pomocy specjalistycznej,
- nawiązywanie współpracy z instytucjami i organizacjami wspierającymi szkołę i rodzinę,
- udzielanie uczniom wsparcia materialnego,
- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów z rówieśnikami (prowadzenie mediacji szkolnych i działań interwencyjnych wobec uczniów – współpraca nauczycieli, dyrekcji i specjalistów szkolnych),
- organizowanie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.

12. Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży oraz sposobu podejmowania wczesnej interwencji w sytuacjach zagrożenia uzależnieniami

WDN uwzględnia tematykę profilaktyki uzależnień i odbywa się zgodnie z:

- potrzebami szkoły, uczniów, rodziców,
- planem doskonalenia zawodowego,
- priorytetami wynikającymi ze szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- bieżącymi potrzebami, uwzględniającymi aktualne problemy zdiagnozowane w szkole czy klasie.

13. Dokonywanie systematycznej oceny podejmowanych działań wychowawczych i zapobiegawczych

W szkole na bieżąco i systematycznie dokonywana jest ocena działań wychowawczych i zapobiegawczych poprzez:

- ewaluację Programu Wychowawczego-Profilaktycznego,
- śródroczne i roczne sprawozdania (z wnioskami do dalszej pracy) zespołu PPP, wychowawczych, zespołów zadaniowych, przedmiotowych, analizę klasyfikacji,
- analizę ankiety absolwenta,
- analizę sytuacji wychowawczej oraz występujących problemów i zagrożeń zawartą w sprawozdaniach sporządzonych przez pedagoga i psychologa szkolnego,
- pracę nad analizą bieżącej sytuacji wychowawczej oraz występujących problemów i zagrożeń w zespołach wychowawczych składających się z wychowawców i nauczycieli uczących w poszczególnych oddziałach
- pracę w zespołach do spraw przydzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- wyznaczanie kierunków dalszej pracy profilaktycznej oraz określanie zagadnień i zjawisk wymagających szczególnej uwagi,
- współpracę nauczycieli i wychowawców mającą na celu planowanie kroków zaradczych oraz rozwiązywanie bieżących problemów związanych z nieprawidłowym zachowaniem uczniów,
- analizę postaw poszczególnych uczniów przy wystawianiu ocen zachowania,
- badania ankietowe (m.in. na temat poczucia bezpieczeństwa w szkole),
- spotkania dyrekcji szkoły z Radą Rodziców,
- arkusze klasyfikacyjne z inf. wychowawców na temat stopnia realizacji programu profilaktyki i działań profilaktycznych oraz charakterystyki klasy (z jej minusami i plusami),
- analizę klasyfikacji uczniów drugorocznych,
- monitorowanie uczniów zagrożonych oceną niedostateczną,
- monitorowanie zachowań nieakceptowanych społecznie,
- system monitorowania frekwencji i reagowania w przypadku wagarów,
- prowadzenie ewidencji uczniów palących papierosy (w tym e-papierosy),

Strategia została zatwierdzona przez RP 25 stycznia 2018r.